

Епідемічна ситуація з ВІЛ-інфекції в Україні станом на 01.01.2018 р.

Згідно даних Глобальної статистики 2017 року ЮНЕЙДС та ВООЗ з початку епідемії в світі інфікувались ВІЛ 76,1 млн людей, близько 35 млн - померли від захворювань, пов'язаних з ВІЛ та ще близько 37 мільйонів людей станом на початок 2018 року живуть з ВІЛ.

За оціночними даними в Україні на початок 2018 року з ВІЛ мешкало 241 тис людей усіх вікових категорій.

Рівень поширеності ВІЛ у віковій групі 15-49 років становив 0,98%.

За оперативними даними ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» за період 1987– 2017 рр в країні офіційно зареєстровано 315 618 випадків ВІЛ-інфекції серед громадян України, у тому числі 102 205 випадків захворювання на СНІД та 45074 випадки смерті від захворювань, зумовлених СНІДом;

Станом на 01.01.2018 р. під медичним наглядом перебувало 141 371 ВІЛ-інфікована особа, серед яких кожен третій з діагнозом СНІД.

Південні регіони України, Дніпропетровська, Київська, Чернігівська, Донецька області та м. Київ є територіями з високим рівнем поширеності ВІЛ, а західні області - з низьким рівнем поширеності. Більше половини усіх ВІЛ-інфікованих осіб, які офіційно перебувають під наглядом, проживають на територіях Дніпропетровської, Донецької, Одеської областей та м. Києва.

У 2017 р. в Україні збільшилась кількість вперше зареєстрованих ВІЛ-інфікованих осіб – 18 194 проти 17 066 в 2016р., темп приросту становив + 6,6%, показник захворюваності склав 42,2 на 100 тис. нас. проти 40,0 у попередньому році. Значні темпи приросту захворюваності зареєстровані у Вінницькій, Дніпропетровській, Чернігівській, Хмельницькій, Одеській, Кіровоградській , Закарпатській, Херсонській областях та м. Києві.

Збільшення кількості вперше зареєстрованих на більш ніж 1000 пацієнтів відбулось за рахунок залучення до медичного нагляду осіб з позитивними результатами обстеження на ВІЛ у попередні роки та активізації роботи Донецького і Луганського регіональних центрів СНІДу.

В структурі шляхів передачі ВІЛ продовжує зростати статевий шлях інфікування (63,6%). Найбільші темпи приросту даного шляху зареєстровані у Чернівецькій, Львівській, Харківській, Вінницькій, Сумській та Закарпатській областях. Актуальність парентерального шляху передачі при ін'єкційному введенні наркотичних речовин залишається високою (22%), незважаючи на тенденцію до зниження у попередні роки. Вагомою, з тенденцією до зростання, частка зазначеного шляху передачі серед вперше зареєстрованих ВІЛ-інфікованих осіб у 2017 році була у Рівненській, Херсонській, Кіровоградській, Донецькій, Івано-Франківській областях м. Києві і знизилась у Тернопільській, Закарпатській, Вінницькій та Львівській областях.

Протягом 2017 р. діагностовано 9308 випадки СНІДу проти 8852 у 2016 р., темп приросту склав +6,0%, показник захворюваності становив 21,9 на 100 тис. нас. проти 20,7 у попередньому році. Значні темпи приросту захворюваності на СНІД зареєстровано у Кіровоградській, Львівській, Херсонській, Одеській,

Волинській, Дніпропетровській, Донецькій, Івано-Франківській областях. Померло від СНІДу 3364 особи проти 3253 у 2016 р., темп приросту склав +4,4%, показник захворюваності на СНІД 7,9 на 100 тис. нас. проти 7,6 у попередньому році. Найвищі темпи приросту смертності від СНІДу зареєстровано у Закарпатській, Одеській, Чернівецькій, Харківській, Львівській, Волинській, Київській областях та м. Київ.

Встановлено, що в 61,2% померлих причина смерті була безпосередньо пов'язана з ВІЛ-інфекцією, в 38,3% випадків - не пов'язана з нею або залишилась невідомою.

Основною причиною смерті хворих на СНІД в Україні залишається туберкульоз, частка якого у 2017 р. склала 50% серед усіх померлих від СНІДу.

Активність епідемічного процесу ВІЛ-інфекції продовжує підтримуватись за рахунок прихованого компоненту. Майже половина оціночної кількості людей, які живуть з ВІЛ (ЛЖВ) не знає про свій ВІЛ-позитивний статус .

Щорічно близько третини виявлених ВІЛ-позитивних осіб залишаються поза медичним обліком (26,7%-2017р.). і біля 20% ЛЖВ, які перебувають на обліку не звертаються за медичною допомогою.

Більше 50% осіб віком 15 років і старше (56,4% в 2017р.) виявляються вперше на 3 та 4 клінічних стадіях ВІЛ-інфекції.

В умовах розбудови системи громадського здоров'я пріоритетними кроками у боротьбі з епідемією ВІЛ-інфекції в країні залишаються забезпечення рівного доступу до консультування і тестування на ВІЛ загального населення та представників груп ризику щодо інфікування ВІЛ, вчасне охоплення ВІЛ-інфікованих осіб послугами догляду та підтримки, антиретровірусним лікуванням, попередження нових випадків інфікування ВІЛ. Розширення обсягів антиретровірусної терапії дозволяє ЛЖВ отримати шанс на якісне та продуктивне життя та розширює можливості попередження подальшої передачі ВІЛ.

**Поширеність ВІЛ-інфекції та СНІДу серед громадян України
станом на 01.01.2018 р.**

Регіони	ВІЛ-інфіковані особи*		Хворі на СНІД	
	абс. чис	на 100 тис. нас.	абс. чис	на 100 тис. нас.
Україна	141371	333,3	43816	103,3
Вінницька	2798	176,7	1203	76,0
Волинська	2105	202,7	706	68,0
Дніпропетровська	27311	846,3	8976	278,1
Донецька**	13879	328,0	5431	128,4
Житомирська	3300	265,9	970	78,1
Закарпатська	571	45,5	186	14,8
Запорізька	4649	267,4	1739	100,0
Івано-Франківська	1037	75,3	417	30,3
Київська	7079	409,5	2382	137,8
Кіровоградська	2974	310,0	640	66,7
Луганська**	2183	99,6	513	23,4
Львівська	3573	142,0	1170	46,5
Миколаївська	8846	769,6	1683	146,4
Одеська	21032	885,4	7464	314,2
Полтавська	3532	248,9	1115	78,6
Рівненська	1869	160,9	422	36,3
Сумська	1513	137,3	459	41,6
Тернопільська	1027	97,3	180	17,0
Харківська	4113	153,2	1011	37,6
Херсонська	4463	423,3	1044	99,0
Хмельницька	2011	156,9	737	57,5
Черкаська	3702	301,6	1204	98,1
Чернівецька	911	100,7	261	28,8
Чернігівська	4053	395,5	1104	107,7
м. Київ	12840	445,1	2799	97,0

* включно діти, народжені ВІЛ-інфікованими жінками, з невизначеним ВІЛ-статусом

** без урахування даних тимчасово окупованої території АР Крим з 2014 року, частини території проведення антитерористичної операції – з 2015 року

**Захворюваність на ВІЛ-інфекцію/СНІД та смертність від СНІДу
в Україні станом на 01.01.2018 р.**

Регіони	ВІЛ-інфекція*		СНІД		Смерті від СНІДу	
	абс. чис.	на 100 тис. нас.	абс. чис.	на 100 тис.нас.	абс. чис.	на 100 тис. нас.
Україна	18194	42,9	9308	21,9	3364	7,9
Вінницька	323	20,4	161	10,2	43	2,7
Волинська	263	25,3	144	13,9	65	6,3
Дніпропетровська	3581	111,0	2181	67,6	919	28,5
Донецька**	1473	34,8	992	23,4	350	8,3
Житомирська	463	37,3	215	17,3	91	7,3
Закарпатська	118	9,4	47	3,7	16	1,3
Запорізька	633	36,4	381	21,9	143	8,2
Івано-Франківська	166	12,1	75	5,4	29	2,1
Київська	998	57,7	345	20,0	129	7,5
Кіровоградська	565	58,9	228	23,8	85	8,9
Луганська**	250	11,4	107	4,9	41	1,9
Львівська	460	18,3	245	9,7	90	3,6
Миколаївська	923	80,3	356	31,0	134	11,7
Одеська	2699	113,6	1705	71,8	455	19,2
Полтавська	372	26,2	200	14,1	86	6,1
Рівненська	211	18,2	84	7,2	22	1,9
Сумська	218	19,8	92	8,3	30	2,7
Тернопільська	96	9,1	28	2,7	12	1,1
Харківська	655	24,4	276	10,3	78	2,9
Херсонська	634	60,1	293	27,8	76	7,2
Хмельницька	243	19,0	144	11,2	54	4,2
Черкаська	500	40,7	237	19,3	78	6,4
Чернівецька	92	10,2	30	3,3	23	2,5
Чернігівська	533	52,0	234	22,8	78	7,6
м. Київ	1725	59,8	508	17,6	237	8,2

* включно діти, народжені ВІЛ-інфікованими жінками, з невизначеним ВІЛ-статусом

** без урахування даних тимчасово окупованої території АР Крим з 2014 року, частини території проведення антитерористичної операції – з 2015 року